

גליון 748

יום שישי י"א אייר
אחרי קדושים/ התשפ"ה

שונה הלכות

גליון שבועי

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)

משולחן
ההלכההרב יוסף אברהם פיזם
רב קהילת חב"ד קרית שמואל וראש
ישיבת תומכי תמימים הקריותמנהגי פסח
שני ול"ג בעומר

מנהגי פסח שני

בזמן שבית המקדש היה קיים, הייתה ניתנת הזדמנות נוספת להקריב את קרבן הפסח, שלושים יום לאחר חג הפסח עבור אלו שהיו טמאים או בדרך רחוקה בפסח הראשון, ויוכלו להקריב את קרבן הפסח כהלכתו. גם כיום, לאחר חורבן בית המקדש ושלילת האפשרות להקריב את קרבן הפסח, מצינים את חג פסח שני באי אמירת תחנון ובאכילת מצה, ביום י"ד באייר. אלא שבמנהג שלפניו אומרים תחנון, שכן הקרבת קרבן פסח שני הייתה ב"ד באייר, והאכילה הייתה רק בליל ט"ו, ועל כן תפלת מנחה של י"ג באייר אינה שייכת ל"פסח שני" ואומרים בה תחנון, כי עיקר פסח שני הוא ביום י"ד באייר, ובליל י"ד אין אומרים תחנון בקשעהמ"ט.¹

לגבי מוצאי י"ד באייר התעורר ספק לגבי אמירת וידוי בק"ש שעל המיטה. שכן, במוצאי שבת נהוג שלא לומר בו "וידוי" בקריאת שמע שעל המטה עד חצות הלילה, אך במוצאי ימים שאין אומרים בהם תחנון נהוג שאומרים בהם "וידוי". אלא שבמוצאי י"ד באייר יש מקום לומר שגם אין אומרים בו "וידוי" כי אכילת הפסח הייתה בלילה זה, וכן ראוי לאכול מצה בלילה זה מפני שבו הייתה אכילת הפסח.²

מנהגי ל"ג בעומר

ביום ל"ג בעומר יש לשמוח ואין אומרים בו תחנון, שבו פסקו תלמידי רבי עקיבא למות; ובדורות האחרונים התגלה שהוא יום ההילולא של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי. ביום זה נהוג לאכול ביצים וכן נוהגים לאכול חרובים, ומוספים בו באהבת-ישראל. ומעורר הרבי להוסיף ביום זה בתורה ובפרט בפנימיות התורה, בעבודת התפלה ובאמירת מזמור לג בתהלים, ובנתינה לצדקה במספר ח"י. והורה הרבי שיש לקבץ את ילדי ישראל בל"ג בעומר לכנסים ותהלוכות, ולקשרם

באמירת פסוקים מהתורה-שבכתב ושבעל-פה, ונתינת צדקה.³

מנהג נוסף הקשור עם ל"ג בעומר והוא התספורת הראשונה של הילד. שכן, נוהגים שלא לספר את שיער הקטנים עד שיגיעו לגיל שלוש, ואז מספרים את שערותיהם ומשאירים להם פאות, ומחנכים אותם למצוות "לא תקיפו פאת ראשכם", שלא לספר את שערות הפאות. ונהגו רבים לספר את הקטן ליד קברו של רבי שמעון בר יוחאי במירון, וקטנים שיום הולדתם השלישי חל בימי הספירה שלפני ל"ג בעומר נהגו לקחתם למירון ביום ל"ג בעומר ולספרם שם.⁴

1. במדבר ט, ט ואילך. היום יום י"ג אייר.

2. סידור אדה"ז סדר קשעמ"ט. כה"ח או"ח סק"א סק"ד. התועודיות תשמ"ג ח"ג ע' 1414 וע' 1475, תשד"מ ח"ב ע' 1056. אג"ק ח"ב ע' שנו. אג"ק ח"ד ע' רצז. התועודיות תשמ"ה ח"ג עמ' 1971.

3. ראה פ"ח שער ספה"פ פ"ח; מ"ח מא"ר פ"א מ"ו. שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ג. פסקי הסדור שם. לקו"ש חל"ז עמ' 121. התועודיות תשמ"ב ח"ג ע' 1395. התועודיות תשמ"ג ח"ג ע' 1425. התועודיות תשמ"ו ח"ג ע' 362. לקו"ש חל"ב ע' 254. אג"ק ח"כ ע' רכג. ספר המנהגים עמ' 43.

4. התועודיות תשמ"ז ח"ג ע' 268 ואילך. אג"ק כ"ק אד"ש ח"ט עמ' נ"ח וח"א ע' ט.

סמס
לרב

הרב מנחם כהן

רב בית כנסת חב"ד בית מנחם, באר
שבע וחבר מכון הלכה חב"ד

האם גר צדק צריך לברך את
ברכת שלא עשני גוי?

כן, גם גר מברך שלא עשני גוי כפי שכתבו המקובלים שבכרה זו מברכים על כך שלא נדבק בנשמתו בלילה נשמת נכרי.

מקור: מג"א או"ח סי' מ"ו ס"ק י', שו"ע אדה"ז שם ס"ד.

הרב מנחם מענדל הראל

רב בית כנסת חב"ד, דרום צפת וחבר
מכון הלכה חב"ד

האם מותר לגבר לשחק
שחמט בתחרות מול אישה
שאינו מכיר, כמובן ללא
מגע ביניהם?

אסור בהחלט, כנפסק במפורש בשולחן ערוך "צריך אדם להתרחק מהנשים מאד מאד. ואסור לקרוץ בידיו או ברגליו ולרמוז בעיניו לאחד מהעריות. ואסור לשחק עמה".

שו"ע אבה"ע סי' כ"א ס"א.